

Nacionalni inštitut za javno zdravje

ZBIRANJE PODATKOV ZA VODENJE ČAKALNIH SEZNAMOV

Definicije podatkov in napotki za uporabo spletne aplikacije

Ljubljana marec 2015

Kazalo

1. Ob	vrazložitev	2
1.1.	Perioda poročanja in način	3
2. Kra	atka navodila za uporabo spletne aplikacije	4
2.1.	Število čakajočih	5
2.2.	Število čakajočih, ki presegajo dopustno čakalno dobo	5
2.3.	Pričakovana čakalna doba	6
2.4.	Realizirana čakalna doba	6
2.5.	Število čakajočih po stratumih	7
3. XM	IL Shema in navodila	8
4. Os	talo1	0
4.1.	Primeri1	0

1. Obrazložitev

V skladu <u>z veljavno zakonodajo</u>, so vsi izvajalci zdravstvenega varstva dolžni voditi sezname vseh bolnikov, pri katerih storitev ne morejo opraviti takoj.

Izvajalcem sekundarne in terciarne ravni Nacionalni inštitut za javno zdravje RS že od omogoča 1. junija 2009 dalje omogoča poročanje čakalnih dob za storitve, ki jih izvajajo, preko spletne aplikacije »ČakalneDobe«.

Izvajalec zdravstvenega varstva, ki bo poročal število čakajočih in čakalne dobe preko aplikacije »ČakalneDobe«, mora Inštitutu za varovanje zdravja RS pisno sporočiti ime pooblaščene osebe, kateri bomo omogočili registracijo in s tem dostop.

Aplikacija omogoča spremljanje čakalnih dob s funkcionalnostjo poročanja po stopnjah nujnosti.

V spletni aplikacijo se za vsakega izvajalca in vsak čakalni seznam, ki ga izvajalec vodi, vnašajo naslednji podatki:

- Število čakajočih hitro
- Število čakajočih redno.
- Število presegajo hitro
- Število presegajo redno
- Pričakovana čakalna doba hitro
- Pričakovana čakalna doba redno Realizirana čakalna doba
- Realizirana čakalna doba redno
- Število čakajočih po stratumih hitro
- Število čakajočih po stratumih redno

Izvajalci poročajo podatke o sledečih storitvah:

- 1. Ambulantni specialistični pregledi (samo prvi pregledi)
- 2. Diagnostične storitve
- 3. Terapevtske storitve

V aplikaciji se za osnovo uporablja šifrant vrst zdravstvenih storitev (17) in specialističnih ambulant (20), ki obsega nabor storitev in ambulant objavljenih v Seznamu zdravstvenih storitev za poročanje o čakalnih dobah, ki je bil objavljen kot priloga <u>Pravilnika o najdaljših</u> dopustnih čakalnih dobah za posamezne zdravstvene storitve in o načinu vodenja čakalnih <u>seznamov.</u>

1.1. Perioda poročanja in način

V aplikacijo so dolžni izvajalci vnašati podatke mesečno in sicer stanje na zadnji dan v mesecu. Čakalna doba v tem primeru pomeni pričakovano čakalno dobo za bolnika, ki je vpisan v seznam na dan poročanja in nima posebnih zahtev ali omejitev, izražena v dnevih.

Registrirani uporabniki po e-pošti dobijo opomnik, da je potrebno vnesti podatke. **Podatki se** po dogovoru vnašajo med prvim in petim dnem tekočega meseca in sicer za stanje zadnjega dne v preteklem mesecu (primer: od 1. Do 5. marca 2015 za stanje na dan 28.2.2015)

Poročevalci **vnašajo podatke** samo **za storitve, ki jih izvajajo.** V primeru, kakršnihkoli nejasnosti lahko svoja vprašanja sporočijo na e-naslov <u>cakalni.seznam@nijz.si</u>

Od desetega dne v tekočem mesecu dalje, so na spletu vidni prikazi storitev, čakalnih dob in števila čakajočih bolnikov za posamezne izvajalce. Prav tako so primerjalno vidni podatki za predhodna poročevalska obdobja.

Pri čakalnih seznamih za ambulantne preglede izvajalci sporočajo le podatke o čakajočih na prvi pregled. Podatkov o čakajočih na kontrolni (oz. ponovni) pregled izvajalci ne sporočajo na NIJZ. Glede terminologije v zvezi s ponovnimi oz. kontrolnimi pregledi predlagamo, da izvajalci v svojih čakalnih seznamih beležijo kontrolni pregled, kar je skladno s Pravilnikom o najdaljših dopustnih čakalnih dobah za posamezne zdravstvene storitve in o načinu vodenja čakalnih seznamov. V ostalih poročevalskih sistemih pa naj izvajalci beležijo tiste vrste pregledov oz. stikov, ki so predpisani z metodološkimi navodili za te zbirke.

Vse informacije in obvestila vezana na tematiko vodenja čakalnih seznamov objavlja Inštitut za varovanje zdravja RS na svoji spletni strani, ki je <u>tukaj</u>

V aplikacijo "CakalneDobe" se prijavljate preko povezave: http://nacas.nijz.si/Admin/

Nacionalni inštitut

za **javno zdravje**

NI

Ob vstopu se odpre okno za prijavo uporabnika. Prijavite se s svojim uporabniškim imenom in geslom.

(\mathcal{F})	123.0.
Inštitut za varovanje zdravja	Prijava
	Uporabnik: Geslo: Prijava

Po uspešni prijavi v aplikacijo se vam pokaže stran z vnosnimi polji za storitve za katere vodite vaše čakalne dobe, izberete uvoz podatkov, kjer se vam pojavi spodnja slika.

Inštitut za varovanje zdravja Uvoz podatkov Moj profil	Vsa vpraš	šanja tehnične ali vsebinske na	arave lahko posrec	lujete na e-naslov	<u>cakalni.seznam@i</u>	vz-rs.si.	
	Stority	/e					
	Šifra	Storitev	Št. čakajočih [Hitra/Redna]	Št. presegajo [Hitra/Redna]	Pričak. doba [Hitra/Redna]	Realiz. doba [Hitra/Redna]	
	208804	Angiografija (neopredeljena)					.:
	151010	Artroplastika gležnja					.:
	202312	CT okončin					
	101110	Operacija kile					.:
	202311	CT medenice					
	Specia	listične ambulante					
	Šifra Sp	pec. ambulanta	Št. čakajoi [Hitra/Rec	čih Št. presega Ina] [Hitra/Red	ajo Pričak. doba na] [Hitra/Redr	a Realiz. doba na] [Hitra/Redn	a] ව
	955 Ar Shrani	nbulanta za maksilofacialno kir	urgijo				.:

V spletno aplikacijo je potrebno vnesti oziroma uvoziti pet vrst podatkov. V nadaljevanju sledijo navodila in opis lastnosti za posamezno vrsto podatka.

2.1. Število čakajočih

Zaloga vrednosti: Vsi čakajoči vpisani v določen čakalni seznam pri posamezni stopnji nujnosti

Format: INTEGER

Definicija: Podatek o čakajočih se razdeli glede na stopnji nujnosti in sicer na:

- število čakajočih hitro kamor vpišete vse čakajoče pri določeni storitvi ali ambulanti, ki čakajo pod stopnjo nujnosti hitro kar pomeni 90 čakalnih dni.
- število čakajočih redno kamor vpišete vse čakajoče pri določeni storitvi ali ambulanti, ki čakajo pod stopnjo nujnosti redno kar pomeni 180 čakalnih dni, izjema so storitve iz področja ortopedije kjer čakalna doba pod stopnjo redno znaša 365 dni.

Navodilo za uporabo: Iz čakalnega seznama se sešteje vse vpisane, ki pri posamezni stopnji nujnosti čakajo na določeno storitev ali ambulanto na določen dan, se pravi na zadnji dan v mesecu.

Kontrola: Da

Skupno število čakajočih pri posamezni stopnji nujnosti mora biti enako skupnemu številu čakajočih po stratumih!

Obvezno polje: Da

2.2. Število čakajočih, ki presegajo dopustno čakalno dobo

Zaloga vrednosti: Vsi čakajoči vpisani v določen čakalni seznam, ki glede na posamezno stopnjo nujnosti čakajo čez dovoljeno mejo.

Format: INTEGER

Definicija: Podatek o čakajočih, ki presegajo dopustno čakalno dobo se razdeli glede na stopnji nujnosti in sicer na:

- Število presegajo hitro kamor vpišete število vseh čakajočih, ki v čakalnem seznamu pod omenjeno stopnjo čakajo več kot 90 dni.
- Število presegajo redno kamor vpišete število vseh čakajočih, ki v čakalnem seznamu pod omenjeno stopnjo čakajo več kot 180 dni, izjema so storitve iz področja ortopedije kjer čakalna doba pod stopnjo redno znaša 365 dni (torej, ki čakajo več kot 365 na storitev iz področja ortopedije).

Navodilo za uporabo: Iz čakalnega seznama se sešteje vse vpisane, ki pri posamezni stopnji nujnosti na določeno storitev ali ambulanto na določen dan, čakajo več kot je dopustno.

Kontrola: Da

Skupno število čakajočih nad dopustno čakalno dobo pri posamezni stopnji nujnosti mora biti enako skupnemu številu čakajočih po stratumih!

Obvezno polje: Da

2.3. Pričakovana čakalna doba

Zaloga vrednosti: Različne dolžine čakalnih dob izražene v dnevih Format: INTEGER

Definicija: Število koledarskih dni od datuma, ko se bolnik naroči na storitev, do datuma, ko naj bi bila storitev izvedena. Čakalno dobo ločimo na:

- Pričakovana čakalna doba hitro je število dni od datuma, ko se bolnik naroči na storitev, do datuma, ko naj bi bila storitev izvedena. V polje vpišite pričakovano čakalno dobo za stopnjo hitro (90 dni).
- **Pričakovana čakalna doba redno** je število dni od datuma, ko se bolnik naroči na storitev, do datuma, ko naj bi bila storitev izvedena. V polje vpišite pričakovano čakalno dobo za stopnjo redno (180 dni oziroma 365 dni za področje ortopedije).

Navodilo za uporabo: Vnese se dolžina pričakovane čakalne dobe za posamezen čakalni seznam glede na stopnjo nujnosti.

Kontrola: Ne Obvezno polje: Da

2.4. Realizirana čakalna doba

Zaloga vrednosti: Različne dolžine čakalnih dob izražene v dnevih Format: INTEGER

Definicija: Število koledarskih dni od datuma, ko se bolnik naroči na storitev, do datuma, ko **je bila** storitev izvedena. Realizirano čakalno dobo ločimo na:

- Realizirana čakalna doba hitro je doba od vpisa v čakalno knjigo, do dneva, ko je bila zavarovani osebi zagotovljena storitev. V polje vpišite realizirano čakalno dobo za stopnjo hitro.
- **Realizirana čakalna doba redno** je doba od vpisa v čakalno knjigo, do dneva, ko je bila zavarovani osebi zagotovljena storitev. V polje vpišite realizirano čakalno dobo za stopnjo redno.

Navodilo za uporabo: Realizirana čakalna doba se izračuna kot povprečna čakalna doba za vse bolnike, ki so bili v poročevalskem obdobju zadnjega meseca obravnavani, sprejeti pri zdravniku na **prvi** pregled ali poseg (npr. v poročevalskem obdobju od 1.2.2015 do 28.2.2015), in sicer se izračuna št. dni od dneva vpisa v čakalni seznam te osebe (ki je lahko npr. 30.6.2014) pa do dneva, ko je bila osebi storitev zagotovljena (realizirana) (npr. 25.2.2015). To je potem realizirana čakalna doba za enega pacienta, ki je bil sprejet na storitev v poročevalskem obdobju zadnjega meseca. Kot realizirano čakalno dobo se vnese **povprečna čakalna doba vseh realizacij** (vseh pacientov), ki so bili obravnavani v obdobju zadnjega meseca. **Kontrola:** Ne

Obvezno polje: Da

2.5. Število čakajočih po stratumih

Zaloga vrednosti: Število čakajočih, ki je zajeto v posamezen stratum, ki ga določa intervalno določena dolžina čakalne dobe glede na stopnjo nujnosti.

Format: INTEGER

Definicija:

Navodilo za uporabo: Pri poročilu za stanje 30.4.2011 se čakajoče po stratumih razvršča tako, da se npr. pacienta, ki je bil vpisan v čakalni seznam 15.12.2010 in je dobil predviden datum termina 15.5.2011 vpiše med čakajoče, ki čakajo v intervalu od 90-180 dni, saj njegova čakalna doba do predvidenega termina znaša 151 dni (135 dni v letu 2011 in 16 dni v letu 2010).

Kontrola: Da

Vsa polja v stratumih morajo biti zapolnjena, če v nekem intervalu nimate čakajočih vpišite vrednost 0 (nič).

Skupno število čakajočih po stratumih za stopnjo hitro mora biti enako skupnemu številu čakajočih za isto stopnjo nujnosti oziroma po naslednji formuli:

Št. čakajočih (hitro)=(0-90 (hitro))+(91-180 (hitro))+(181-270)(hitro))+......(1095-in več)(hitro) Št. čakajočih (redno)=(0-90 (redno))+(91-180 (redno))+(181-270)(redno))+......(1095-in več)(redno)

Št. presegajo (hitro) =(91-180 (hitro))+(181-270)(hitro))+(271-365)(hitro)......(1095-in več)(hitro) Št. presegajo (redno) = (181-270)(redno))+(181-270)(redno)+(271-365)(redno)......(1095-ir več)(redno)

Izjeme: Za stopnjo hitro ni izjem, velja za vse zdravstvene dejavnosti vključno z ortopedijo Za stopnjo redno izjema pri ortopediji kjer velja naslednja formula: Št. presegajo(redno) = (366-730)(redno)+(731-1095)(redno)+ (1095 in več (redno)) Storitve so: Operacija hrbtenice Artroplastika kolka (protetika, endoproteza) Artroplastika kolena Artroplastika gležnja

Navodila za zbiranje podatkov o čakalnih dobah

Šifra	Storitev	Št. čal [Hitra	(ajočih /Redna]	Št. presegajo Pričak. doba [Hitra/Redna] [Hitra/Redna]			Realiz. do [Hitra/Re	Realiz. doba [Hitra/Red_a]		0-90 dni [Hitra/Redna]		91-180 dni [Hitra/Redna]		181-270 dni [Hitra/Redna]		271-365 dni [Hitra/Redna]		366-730 dni [Hitra/Redna]		731-1095 dni [Hitra/Redna]		i 1095 in v Hitra/Re		
208804	Angiografija (neopredeljena)									e.				1									1)[
151010	Artroplastika gležnja									4														
202312	CT okončin									12														
101110	Operacija kile									-21														1
202311	CT medenice	66	66	0	0	0	0	0 0		.:	66	66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50910	Artroplastika kolena						1			.1	E			1			C						C	1
50810	Artroplastika kolka (protetika, endoproteza)	3	3								3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
02313	CT angiografije (spiralni CT)	111	31		enako					.5	[
02300	CT neopredeljen	111	31		C	110				13														1
02322	CT artrografija	1	1	_							1	1		1										1
02301	CT glave in vratu									.:														1
02302	CT možganov (vključuje CT hipofize)										-			1										1
02306	CT možganov, pljuč in trebuha									a.														1
02310	CT trebuha in medenice																							1
050100	Posegi v nosu			1 1	[]		1				-	-		1		1	1	1	1	1				1

Obvezno polje: Da

3. XML Shema in navodila

Navodila

V aplikacijo je mogoče uvoziti podatke v XML datoteki. Uvoz podatkov deluje na način, da se podatki iz XML datoteke prenesejo v vnosna polja na spletni strani. Poročevalec na spletni strani podatke preveri in jih potrdi.

(\mathcal{F})		<u>Odjava</u>
Inštitut za varovanje zdravja Uvoz podatkov	Vsa vprašanja tehnične ali vsebinske narave lahko posredujete na e-naslov <u>cakalni.seznam@ivz-rs.si</u> .	
Moj profil	Zobozdravstvo d.o.o. Datum obdobja: 01.08.2011	
	Izberi XML datoteko s podatki: Prebrskaj Uvozi in shrani	
	Storitve	
	Izvajalec nima definiranih storitev.	
	Specialistične ambulante	
	Šifra Spec. ambulanta – Št. čakajočih Št. presegajo Pričak. doba Realiz. doba 🗲 [Hitra/Redna] [Hitra/Redna] [Hitra/Redna] [Hitra/Redna] [
	308 Ambulanta za oralno kirurugijo 0 0 0 0 0 .:	
	Shrani	

XML datoteka se uvozi z izbiro prave datoteke preko dialoga, ki se pojavi ob pritisku gumba »Prebrskaj...«. Po izbiri XML datoteke se podatki uvozijo s pritiskom na gumb »Uvozi in shrani«.

Po uspešnem uvozu XML datoteke se na spletni strani prikažejo uvoženi podatki z namenom pregleda s strani poročevalca. V primeru, da so podatki vsebinsko pravilni, jih poročevalec potrdi z pritiskom na gumb »Shrani«.

Shema

Podatki morajo biti razvrščeni pravilno v XML datoteki, in sicer ima XML shema sledečo obliko:

```
<WaitingListData>
<CDData>
<Tip>2</Tip>
<StCakajocih_v_r>1</StCakajocih_v_r>
```



```
<StCakajocih v h>2</StCakajocih v h>
    <StCakajocih p r>3</StCakajocih p r>
    <StCakajocih_p_h>4</StCakajocih_p_h>
    <CakalnaDoba p r>5</CakalnaDoba p r>
    <CakalnaDoba p h>6</CakalnaDoba p h>
    <CakalnaDoba r r>7</CakalnaDoba r r>
    <CakalnaDoba r h>8</CakalnaDoba r h>
    <CakalnaDoba A h>9</CakalnaDoba A h>
    <CakalnaDoba B h>10</CakalnaDoba B h>
    <CakalnaDoba C h>11</CakalnaDoba C h>
    <CakalnaDoba D h>12</CakalnaDoba D h>
    <CakalnaDoba E h>13</CakalnaDoba E h>
    <CakalnaDoba_F_h>14</CakalnaDoba_F_h>
    <CakalnaDoba G h>15</CakalnaDoba G h>
    <CakalnaDoba A r>16</CakalnaDoba A r>
    <CakalnaDoba B r>17</CakalnaDoba B r>
    <CakalnaDoba C r>18</CakalnaDoba C
                                       r>
    <CakalnaDoba D r>19</CakalnaDoba D r>
    <CakalnaDoba E r>20</CakalnaDoba E r>
    <CakalnaDoba F r>21</CakalnaDoba F r>
    <CakalnaDoba G r>22</CakalnaDoba G r>
    <Sifra>955</Sifra>
  </CDData>
   <CDData>
   <Tip>1</Tip>
    <StCakajocih v r>10</StCakajocih v r>
    <StCakajocih v h>20</StCakajocih v h>
    <StCakajocih p r>30</StCakajocih p r>
    <StCakajocih p_h>40</StCakajocih p_h>
    <CakalnaDoba p r>50</CakalnaDoba p r>
    <CakalnaDoba_p_h>60</CakalnaDoba_p_h>
    <CakalnaDoba r r>70</CakalnaDoba r r>
    <CakalnaDoba r h>80</CakalnaDoba r h>
    <CakalnaDoba A h>90</CakalnaDoba A h>
     <CakalnaDoba_B_h>10</CakalnaDoba_B_h>
    <CakalnaDoba C h>11</CakalnaDoba C h>
    <CakalnaDoba D h>12</CakalnaDoba D h>
    <CakalnaDoba E h>130</CakalnaDoba E h>
    <CakalnaDoba F h>140</CakalnaDoba F h>
    <CakalnaDoba_G_h>150</CakalnaDoba_G_h>
    <CakalnaDoba A r>160</CakalnaDoba A r>
    <CakalnaDoba B r>170</CakalnaDoba B r>
    <CakalnaDoba C r>180</CakalnaDoba C r>
    <CakalnaDoba D r>190</CakalnaDoba D r>
    <CakalnaDoba E r>200</CakalnaDoba E r>
    <CakalnaDoba F r>210</CakalnaDoba F r>
    <CakalnaDoba G r>220</CakalnaDoba G r>
    <Sifra>202311</Sifra>
  </CDData>
</WaitingListData>
```

Vrednosti med <Parameter1> in </Parameter1> so različne po poročevalcih.

V primeru, da vaš informacijski sistem ne omogoča izvoza podatkov v obliki XML datoteke bo v pomoč pri izdelavi XML datoteke na spletni strani na voljo aplikacija »XMLkonverter«. Datoteko bo lahko poročevalec naložil pri sebi. Naloga XML konverterja je pripraviti XML datoteko na podlagi tekstovne datoteke. Poročevalec bo pripravil tekstovno datoteko, jo uvozil v »XMLkonverter«, ki bo preveril pravilnost pripravljenih podatkov in kot izhod pripravil XML datoteko, primerno za uvoz v aplikacijo »Čakalne dobe«. Navodila za uporabo bodo na voljo skupaj z XML konverterjem.

4. Ostalo

4.1. Primeri

Prvi pregled

V primeru, da je bolnik opravil nek poseg pri prvem izvajalcu, pri drugem izvajalcu pa se želi naročiti na kontrolni pregled, takega bolnika pri drugem izvajalcu označijo kot prvi pregled, zaradi tega, ker se je pri drugem izvajalcu oglasil prvič.

Ambulanta za maksilofacialno in oralno kirurgijo

Nekateri izvajalci imajo dejavnost maksilofacialne kirurgije in oralne kirurgije združeno v enotni Ambulanti za maksilofacialno in oralno kirurgijo. V tem primeru izvajalec sporoča čakalno dobo in število čakajočih le enkrat v Ambulanto za maksilofacialno kirurgijo (šifra 955), na NIJZ pa posebej sporoči na <u>cakalni.seznam@nijz.si</u> tudi to lastno organizacijsko značilnost, ki jo NIJZ upošteva v analizah čakalnih dob.

Seznam zdravstvenih storitev

Seznam zdravstvenih storitev za poročanje o čakalnih dobah vključuje 13 storitve specialističnih ambulantnih pregledov, 25 diagnostičnih storitev in 23 terapevtskih storitev. Vsaka posamezna storitev lahko vključuje več postopkov. Zato smo, v pomoč pri pravilnem razvrščanju bolnikov v čakalne sezname, pri vsaki storitvi navedli šifro bloka (šifre blokov) ali šifro posameznega postopka po Klasifikaciji terapevtskih in diagnostičnih postopkov (ICD-10-AM, 2. verzija), ki jo uporabljamo tudi v sistemu eSPP.

Psihiatrična in očesna ambulanta

Dogovor z izvajalci pravi, da se uvršča paciente na seznam za dejavnosti, kjer ni napotnic glede na presojo psihiatra oziroma okulista. V primeru, da pacient pride brez napotnice je **priporočljivo**, **da se ga uvrsti v seznam pod stopnjo nujnosti REDNO**, razen, če zdravnik na napotnici določi drugače oz. psihiater ali okulist presodi da ga uvrsti pod stopnjo nujnosti HITRO.

Fizioterapija

Fizioterapevti glede na stopnje nujnosti poročate na sledeč način. Čakalna doba in število čakajočih pri akutnih stanjih se poročajo pod stopnjo nujnosti HITRO, medtem, ko se za kronična stanja čakalne dobe in čakajoče beleži pod stopnjo nujnosti REDNO.

Ostale posebnosti

Pri vpisovanju podatkov (čakalna doba in število čakajočih) upoštevam pravilo, da povsod tam, kjer čakalna čakalne dobe ni (posledično tudi ni števila čakajočih) napišem 0 in ne puščam polja praznega.

Upoštevam pravila glede vpisovanja podatkov (vpisujejo se le številčni podatki, brez vezajev in kakršnih koli drugih znakov).

<u>NIJZ</u>